

REPORTATGE

El trençalòs amplia la família

Una parella de rapinyaires cria per primer cop al Principat des de fa 26 anys ≡ El pla per conservar l'espècie aconsegueix un gran èxit amb la nidificació ≡ El poll va néixer el 10 de març

ESTHER JOVER
ANDORRA LA VELLA

Una parella de *Gypaetus barbatus* han estat pares. D'entrada, per als qui no estan familiaritzats amb l'espècie del trençalòs, la notícia pot semblar irrelevant. Però el naixement d'un poll a les muntanyes andorranes és un èxit, ja que des de feia 26 anys cap d'aquests ocells rapinyaires havia anidat al Principat. A més, el trençalòs és una espècie protegida en perill d'extinció, de la qual només hi ha quantificades 118 parelles als Pirineus.

El naixement és mèrit del Pla d'Actuacions per a la Conservació del Trençalòs (PACT) –vigent des del 1999 i amb un pressupost anual de 12.000 euros– que el 2002 va instal·lar un canyet, és a dir, un lloc on a l'hivern s'hi porten ossos per ajudar a la supervivència i a la implantació de l'espècie.

El coordinador del PACT, Jordi Dalmau, va presentar ahir l'evolució de l'assentament i aparellament de les dues aus i la incubació i eclosió del poll. La cria va sortir de l'ou el 10 de març passat i va volar per primera vegada l'11 de juliol. Els observadors van veure el jove trençalòs per última vegada el 30 d'agost. Segons Dalmau, la cria pot haver emigrat a qualsevol muntanya dels Pirineus. No obstant això, l'espècie és «fielopàtria», és a dir, que té l'instint de tornar on ha nascut.

El cicle de reproducció del trençalòs és «lent, llarg i fràgil», però l'índex de supervivència de les cries és bastant alt, si no és que no trobi menjar o que els factors externs afectin el seu creixement. Els responsables del PACT esperen que la parella de rapinyaires establerta al Principat –Dalmau preserva la situació del niu perquè els ocells no si-

► Pioners ► Dalmau, Riberaygua i un trençalòs.

EDUARD COMELLAS

guin molestats – es decideixi a pondre un ou cada any.

El trençalòs és un ocell rapinyaire únic perquè «s'alimenta d'ossos, té barba i es 'maquilla', arrebossant-se en el fang». És molt gran (fa

fins a dos metres i 70 centímetres) i la seva coloració varia amb els anys. I són una parella ben avinguda, perquè tant el mascle com la femella, que són idèntics físicament, coven l'ou. ≡

INSPECCIONS A LA DUANA

Nous comisos de tabac a la frontera de la Farga

IGNASI CERVERA
LA SEU D'URGELL

La Guàrdia Civil ha intervingut aquest cap de setmana passat 937 paquets de tabac, valorats en 2.395 euros, en dues inspeccions diferents a la duana hispano-andorrana de la Farga de Moles. En tots dos casos es tractava d'automòbils procedents de l'Estat francès.

Segons va informar ahir el ministeri espanyol d'Interior, la primera incautació es va produir dissabte a les 13.45 hores, quan efectius de la secció d'Especialistes Fiscals de la Seu d'Urgell van trobar 500 paquets de tabac Marlboro, valorats en 1.325 euros, en un vehicle Renault Laguna, propietat d'un veí de Canet de Roselló, André H.P.

D'altra banda, diumenge a les 16.30 hores, els agents van començar 437 paquets de diverses marques, valorats en 1.070 euros, d'un vehicle Renault 5 conduït per Bruno R.L., de 41 anys i veí de Calais. ≡

L'APLICACIÓ DEL DECRET

L'incompliment de la restricció de trànsit valdrà 150 euros

E. J.
ESCALDES-ENGORDANY

La Policia multarà amb 150 euros els vehicles que incompleixin el decret de restricció del trànsit que va entrar ahir en vigor. La norma, aprovada el 29 de setembre passat, prohibeix als vehicles que pesen més de tres tones i mitja que circulin per la carretera general des de la Massana en direcció a Escaldes-Engordany entre les vuit i les nou del matí.

El cap de servei de circulació de la Policia, Fèlix Rotllan, va explicar ahir que durant la primera quinzena d'aplicació del decret els agents alertaran els conductors que circulin durant l'horari prohibit amb els vehicles de més de 3.500 quilograms. A partir del mes que ve, els infractors hauran de pagar 150

►► Rotllan i Palmià comenten el decret, ahir.

TONY LARA

euros de sanció i, a més, els agents immobilitzaran el vehicle fins a les nou del matí. Rotllan va afegir que una patrulla mòbil, sempre en coordinació amb els serveis de circulació de les parròquies implicades –la Massana, Escaldes-Engordany i Andorra la Vella–, controlaran que es compleixi el decret.

D'altra banda, el director de l'Agència de Mobilitat, David Palmià, va assegurar que ahir els

transportistes i constructors van complir i van respectar el decret. Palmià va insistir que els objectius d'aquesta iniciativa són millorar la fluïdesa del trànsit i vetllar per la seguretat viària.

El decret, de moment, és una prova pilot que s'aplicarà fins al 31 de desembre. Durant els mesos que estigui en vigor, Mobilitat mesurarà i contrastarà si es constata una millora real de la circulació en el tram. ≡

LA 26A EDICIÓ ARRENCA DIVENDRES

La Fira d'Andorra la Vella aplega 120 estands

◊ Els expositors compten amb 11.500 metres quadrats

M. F.
ANDORRA LA VELLA

La Fira d'Andorra la Vella arriba aquest any a la 26a edició amb l'objectiu d'obtenir una xifra de visitants similar a la d'anys anteriors, uns 60.000. A partir de divendres i fins diumenge, les persones interessades podran passejar pels 11.500 metres quadrats de la cita i visitar els 120 estands que la conformen, segons va explicar ahir el conseller de Cultura de la corporació, Albert Salvadó.

Entre les atraccions que ha programat el comú per a la fira hi ha, diumenge que ve, l'intent del ciclista Xavi Casas de batre el rècord Guinness saltant 300 persones estirades a terra. A més, dissabte i diu-

menge hi haurà una ludoteca per a infants, i diumenge al matí es farà un exhibició de ball esportiu infantil i júnior a càrrec del Club de Ball Esportiu Balland. Un altre dels atractius serà l'exposició d'un vaixell a l'estand de Marina Estella, o la campanya sobre civisme del Comú d'Andorra la Vella, que inclourà tallers per fer arribar la tasca comunal als ciutadans.

Un dels punts que estan sempre damunt la taula és la necessitat de fer créixer la Fira. Sobre aquest aspecte, el consell major, Francesc Xavier Mora, va manifestar que «cap estand que ha sol·licitat participar s'ha quedat fora», i a més va afegir que per estudiar d'altres possibles ubicacions caldrà esperar a l'aprovació del pla d'urbanisme. Mora posposa fins a la definició dels nous espais públics –que fixarà el pla– les possibles reflexions sobre el futur de la cita. ≡

ANIVERSARI
30
dies de preus baixos

A la venda en El Periòdic d'Andorra i altres punts de venda de preus baixos.
cada dia un preu ben diferent!

PREU
0.45
100% BAIX

ARRÒS LA PERDIZ 1 Kg.

PREU
0.20 €
100% BAIX

CERVENSA SAN MIGUEL LLAUNA 33 cl.

ANDORRA 2000
100% preus baixos

OPERA VALIDA
S'ha de presentar al moment de la compra